

Till Ålands lagting

Finans- och näringsutskottets betänkande **Ny landskapslag om finansiering av landsbygdsnäringsar**

- Landskapsregeringens lagförslag LF 9/2022-2023

INNEHÅLL

Sammanfattning	1
Landskapsregeringens förslag	1
Utskottets förslag	1
Utskottets synpunkter	1
Förordningsbemyndiganden	2
Detaljmotivering	2
Ärendets behandling	2
Utskottets förslag	2

Sammanfattning

Landskapsregeringens förslag

Landskapsregeringen föreslår att en ny landskapslag om finansiering av landsbygdsnäringsar antas som ersätter den nuvarande landskapslagen (2016:29) om finansiering av landsbygdsnäringsar. Avsikten är att den föreslagna lagen ska tillämpas under perioden 2023 - 2027.

Som grund för lagförslaget och som ramar för bestämmelserna fungerar förutom Europeiska unionens lagstiftning även innehållet, strategierna och skrivningarna i den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitik för perioden 2023–2027 i fråga om unionsstöd som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Avsikten är att den föreslagna lagen ska träda i kraft så snart som möjligt och ge grund för nya landskapsförordningar i vilka lagstiftningen ytterligare specificeras. Med beaktande av att den nya perioden för jordbruksstöd inleds i januari 2023 är avsikten att den föreslagna lagstiftningen ska träda i kraft så snart som möjligt. Lagförslaget behöver därför behandlas skyndsamt.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att lagförslaget antas med de ändringar av språklig och teknisk natur som framgår av betänkandet.

Utskottets synpunkter

Utskottet konstaterar att lagen krävs för att kunna sköta den finansiering av landsbygdsnäringsarna som ska göras inom ramen för den Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik (GJP). Landskapets strategiska GJP-plan ingår för första gången som en del av Finlands motsvarande plan. Planen godkändes av landskapsregeringen den 7 december 2021 och gäller för perioden 2023-2027. Utskottet uppmanar landskapsregeringen att överväga inkludering av lagtinget i framtagandet av kommande strategiska planer.

Planen följer principerna från tidigare planperioder, dock med en ökad vikt på hållbarhet, exempel på detta är särskilda insatser för att få stopp på förlusten av biologisk mångfald. Helt nytt är ett ersättningssystem för produktionsdjurens välbefinnande.

I lagen regleras såväl areal- och djurenhetsstöd som projektstöd, vilket gör lagen relativt omfattande i jämförelse med den nu gällande lagen som på ett mer allmänt plan reglerar stödhanteringen.

Förordningsbemyndiganden

Utskottet har fäst en viss uppmärksamhet vid de delegeringsbestämmelser som finns inskrivna på ett flertal platser i lagen och som ger landskapsregeringen möjlighet att i förordning reglera ersättningarnas nivå, belopp och övriga villkor.

Det faktum att ramarna för denna delegeringsfullmakt inte är närmare reglerat i lagen aktualiserar 21 § självstyrelselagen (1999:71) för Åland, enligt vilken grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska regleras i lag. Motsvarande bestämmelser finns i 80 § 1 mom. i Finlands grundlag (FFS 731/1999). I lagförslagets detaljmotivering hänvisas genomgående till bestämmelser i motsvarande rikslagar (regeringens propositioner 165/2022 och 166/2022).

Riksdagens grundlagsutskott har vid ett flertal tillfällen behandlat frågan om normgivningsbemyndigande och i liknande fall konstaterat att då regleringen är detaljerad och teknisk till sin natur och som huvudsakligen är ett förverkligande av en likaså omfattande detaljerad och teknisk EU-lagstiftning är det inte ändamålsenligt att införa detaljreglering i lagen. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis konstaterat att eftersom denna typ av normeringsbemyndigande utgör en sammanhängande mekanism av nationell och EU-lagstiftning kan den motiveras för att uppnå funktionalitet (se t.ex. GrUU 37/2005, 34/2012, 1/2013).

Utskottet anser att delegeringsfullmakten påminner om motsvarande stipulationer i rikslagstiftningen varför utskottet bedömer att delegeringsfullmakten kan kvarstå i föreslagen form.

Detaljmotivering

Utskottet har gjort ett antal språkliga och tekniska justeringar.

I 7 § 3 och 4 mom. har utskottet i samarbete med lagberedningen infört förtydliganden.

Ärendets behandling

Lagtinget har den 12 december 2022 inbegärt finans- och näringsutskottets yttrande i ärendet.

Utskottet har i ärendet hört byråchefen Sölve Högman och programansvariga Leila Lindström från näringsavdelningen samt lagberedaren Alexandra Favorin.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Jörgen Pettersson, viceordföranden John Holmberg, ledamöterna Nina Fellman, Lars Häggblom, Robert Mansén, Jörgen Strand och Stephan Toivonen.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att lagtinget antar lagförslaget i följande lydelse:

L A N D S K A P S L A G

om finansiering av landsbygdsnäringsar

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inom landskapets lagstiftningsbehörighet på beviljandet av och verkställigheten av ersättning och stöd för utveckling av landsbygden som omfattas av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras med medel ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) tillsammans med landskapets motsvarande nationella medel, eller uteslutande med landskapets nationella eller Europeiska unionens medel.

Lagen tillämpas också på landskapets nationella stöd för utveckling av landsbygden som inte omfattas av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

2 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Denna lag tillämpas på verkställigheten av de stöd som helt eller delvis finansieras av medel från Europeiska unionen, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

I denna lag och med stöd av den kompletteras Europeiska unionens lagstiftning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,

2) *förordningen om strategiska planer* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013,

3) *förordningen om ansökningssystem* kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor,

4) *förordningen om kvalitetsbedömning* kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor,

5) *förordningen om ekonomisk förvaltning* kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet,

6) *budgetförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012,

7) *den allmänna dataskyddsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG,

8) *förordningen om ytterligare krav och om normer* kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC),

9) *strategiska planen* Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna för perioden 2023 - 2027,

10) *stöd* räntestöd, bidrag och borgensförbindelse,

11) *ersättning* kompensation till stödmottagare för merkostnader och inkomstbortfall till följd av en verksamhets begränsningar eller till följd av utförda åtaganden,

12) *gårdsbruksenhet* jordbruksföretag som avses i artikel 3.2 i förordningen om strategiska planer,

13) *jordbruksmark* areal som omfattar åker, permanenta grödor och permanent gräsmark,

14) *åkerareal* som avses i artikel 4.3 a i förordningen om strategiska planer,

15) *permanent gräsmark* areal som avses i artikel 4.3 c i förordningen om strategiska planer,

16) *permanent grödor* grödor som avses i artikel 4.3 b i förordningen om strategiska planer,

17) *jordbruksverksamhet* jordbruksverksamhet som avses i 5 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (FFS [1332/2022](#)),

18) *jordbrukare* en jordbrukare som avses i artikel 3.1 i förordningen om strategiska planer,

19) *aktiv jordbrukare* en jordbrukare som avses i 3 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare,

20) *make* jordbrukarens äkta make och personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden i enlighet med 7 § 3 mom. i inkomstskattelagen (FFS 1535/1992),

21) *villkorlighet* villkorlighetskraven i artiklarna 12 och 13 i förordningen om strategiska planer och bilaga III till den förordningen,

22) *naturaområde* ett område enligt 4 kap. i landskapslagen (1998:82) om naturvård,

23) *djurregistret* ett register som avses i 30 § i lagen om identifiering och registrering av djur (FFS 1069/2021),

24) *djurenhet* enhet som används som grund för bestämmandet av ersättning och som närmare fastställs i förordning,

25) *arealbaserade åtgärder för landsbygdens utveckling* åtgärder som avses i 2 kap. 7, 8, 10 §§ i denna lag,

26) *lokal aktionsgrupp* en i artikel 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser

för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*den allmänna förordningen*) avsedd grupp (Leadergrupp) som består av aktörer som deltar i den lokala landsbygdsutvecklingen,

27) *basskiftesregistret* det nationella identifieringssystemet för jordbruks-skiften enligt artikel 68 i horisontella förordningen,

28) *uppdateringar av basskiftesregistret* uppdateringar på nationell nivå i enlighet med artikel 2.5 i förordningen om kvalitetsbedömning.

4 §

Myndigheter och andra organ

Ålands landskapsregering ansvarar för beviljandet och verkställigheten av stöd och ersättning i enlighet med denna lag.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ~~AMHM~~, ansvarar för tillsynen av föreskrivna verksamhetskrav i enlighet med landskapsförordningen (2010:80) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets skötsel av tvärvillkorskontrollen.

En lokal aktionsgrupp genomför lokalt ledd utveckling i enlighet med artikel 31 i den allmänna förordningen och ansvarar för skötseln av de uppgifter som avses i artikel 33 i den förordningen samt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

5 §

Ersättning och stöd för landsbygdsutveckling

Med stöd av denna lag kan beviljas

1) ersättning för miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden enligt artikel 70 i **förordningen om strategiska planer**,

2) ersättning för naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar enligt artikel 71 i **förordningen om strategiska planer** (*kompensationsersättning*),

3) ersättning för icke-produktiva investeringar enligt artikel 73 i förordningen om strategiska planer,

4) ersättning för jordbruksrådgivningstjänster enligt artiklarna 15 och 78.3 i förordningen om strategiska planer, och

5) projektstöd enligt artikel 73, 74, 75, 77 och 78.1 i förordningen om strategiska planer.

Miljöåtaganden, klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden som avses i 1 mom. 1 punkten omfattar

1) åtaganden om miljöåtgärder (*miljöersättning*),

2) åtaganden om ekologisk produktion (*ersättning för ekologisk produktion*),

3) åtaganden om djurens välbefinnande (*ersättning för djurens välbefinnande*).

Projektstöd som avses i 1 mom. 5 punkten omfattar

1) investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (*företagsstöd*),

2) investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen, inklusive investeringar i bevattning och energi (*investeringsstöd*),

3) samarbetsprojekt,

4) utbildning och informationsförmedling,

5) etablering av unga jordbrukare och jordbruksföretag (*startstöd*), och

6) verksamhet som en lokal aktionsgrupp bedriver för beredning och genomförande av en lokal utvecklingsstrategi.

För en åtgärd som är föremål för ersättning enligt 1 mom. kan beviljas sådan ytterligare nationell finansiering som avses i artikel 146 i förordningen om strategiska planer.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om ibruktage av ersättning och stöd, om ersättnings- och stödformer, om nivån och maximibeloppet för ersättning och stöd samt om det årliga beviljandet av de ersättningar som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten.

2 kap.

Villkor för erhållande av ersättning

6 §

Allmänna villkor för erhållande av ersättning

Detta kapitel ska inte tillämpas gällande ersättning för jordbruksrådgivningstjänster enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 4 punkten. Bestämmelser om detta finns i 8 kap.

En mottagare av sådan ersättning som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten ska iaktta de villkorlighetskrav som avses i 1 kap. 3 § 21 punkten.

Ett villkor för erhållande av miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning är dessutom att den som erhåller ersättning i överensstämmelse med de valda åtgärderna bedriver verksamhet som är att betrakta som sådan jordbruksverksamhet som avses i artikel 4.2 i förordningen om strategiska planer och enligt definitionen i 5 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare, samt iakttar de minimikrav för användning av gödselmedel och växtskyddsmedel som anges i artikel 70.3 b i förordningen om strategiska planer.

Ett villkor för erhållande av ersättning för djurens välbefinnande, ersättning för ekologisk husdjursproduktion och miljöersättning för uppfödning av ursprungsraser är utöver kraven i 1 mom. att den som erhåller ersättning iakttar de minimikrav för djurskydd som anges i artikel 70.3 b i förordningen om strategiska planer.

Ett villkor för ingående av ett sådant åtagande och beviljande av en sådan ersättning som avses i denna lag är att den fysiska person som är sökande eller sökandens make är minst 18 år den 31 december det år som föregår antingen stödåret eller det år då åtagandeperioden började. En person under 18 år kan ingå ett åtagande och han eller hon kan beviljas ersättning om han eller hon har ingått äktenskap eller bedriver jordbruk som samägare tillsammans med en förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning är ett villkor för beviljande av ersättning att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om kraven enligt 2 - 4 mom., om jordbruksmark och användningen av den för något annat än jordbruksverksamhet och om uttag av jordbruksmark ur jordbruksanvändning samt om hur bas- och jordbruksskiften bestäms och om minimistorleken på dem.

7 §

Miljöersättning

Miljöersättning kan beviljas på basis av följande åtaganden om miljöåtgärder:

- 1) gårdsomfattande miljöåtagande,
- 2) åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner,
- 3) åtagande om naturbetesskötsel,
- 4) åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten,

5) åtagande om uppfödning av ursprungsraser.

Ett åtagande som avses i 1 mom. 1 punkten kan ingås av sådan aktiv jordbrukare som avses i 1 kap. 3 § 19 punkten. Den som har ingått åtagandet ska förbinda sig att genomföra de gårdsspecifika åtgärderna. Den som har ingått åtagandet kan dessutom genomföra en eller flera skiftesvisa frivilliga komplement. Ett villkor för att miljöersättning som baserar sig på ett åtagande som avses i 1 mom. 1 punkten ska beviljas är att den som har ingått åtagandet under hela åtagandeperioden oavbrutet i sin besittning har minst tre hektar ersättningsberättigande jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller i sin besittning har minst 0,5 hektar ersättningsberättigande åkermark på vilken det odlas trädgårdsväxter. Åtagandet kan omfatta endast åkermark.

Ett åtagande som avses i 1 mom. 2–5 punkten kan ingås av en jordbrukare. Ett villkor för ett åtagande som avses i 1 mom. 2 punkten är att stödmottagaren under hela åtagandeperioden oavbrutet i sin besittning har minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker. Ett villkor för ett åtagande som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten är att stödmottagaren under hela åtagandeperioden oavbrutet i sin besittning har minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller minst tre hektar naturbeten. Ett villkor för beviljande av miljöersättning som avses i 1 mom. 2 punkten är att åtagandet gäller en areal på minst 0,50 hektar, ett villkor för beviljande miljöersättning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten är att åtagandet gäller minst 1,00 hektar. Den som har ingått ett åtagande som avses i 1 mom. 2 och 4 punkten ska ha området som åtagandet gäller i sin besittning under hela åtagandeperioden. Ett sådant åtagande kan omfatta arrenderad areal, förutsatt att arrendavtalet gäller under hela åtagandeperioden. Ett åtagande som avses i 1 mom. 2 punkten ingås för åkermark, ett åtagande som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten ingås för annat område.

Ett villkor för ingående av ett åtagande om uppfödning av ursprungsraser och för beviljande av miljöersättning med stöd av åtagandet är att åtagandet omfattar minst en djurenhet per djurslag och att stödmottagaren under hela åtagandeperioden oavbrutet har i sin besittning minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller utnyttjar minst tre hektar naturbeten.

Ett åtagande som avses i 1 mom. 1–4 punkten ingås för fem år varefter det kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs. Ett åtagande som avses i 1 mom. 5 punkten ingås för ett år i sänder.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning, åtgärder som omfattas av miljöersättningen, om möjligheten att frångå och byta åtgärder, ersättningsperiod, finansiering, ersättningsberättigande areal och överföring av den, definition av annat område som avses i 3 mom., det maximala ersättningsbeloppet och ersättningsbelopp per enhet, höjning och sänkning av ersättningsbeloppet per enhet, miljöåtaganden och deras villkor, företrädesordning när åtaganden ingås, djurenheter, beräkning av djurenheter, åtgärdsplanens innehåll och övriga villkor för ersättningen samt närmare bestämmelser om det tekniska genomförandet på en gårdsbruksenhet av åtgärder som omfattas av miljöersättningen.

8 §

Ersättning för ekologisk produktion

Ett åtagande om ekologisk produktion kan ingås av sådan aktiv jordbrukare som avses i 1 kap. 3 § 19 punkten och som ingår ett fem år långt åtagande om att bedriva ekologisk växtproduktion eller ekologisk husdjursproduktion, har anmält sig till kontrollsystemet för ekologisk produktion och iakttar produktionsreglerna i kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Ersättning för ekologisk produktion kan beviljas för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion.

Ett villkor för att ersättning för ekologisk produktion som betalas på basis av ett åtagande som gäller ekologisk växtproduktion ska beviljas är att den som har ingått åtagandet under hela åtagandeperioden i sin besittning har minst tre hektar ersättningsberättigande jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker. Den som ingår ett åtagande om enbart ekologisk fruktodling ska under hela åtagandeperioden ha i sin besittning minst 0,50 hektar ersättningsberättigande åkermark på vilken frukt odlas. Åtagandet ska under hela åtagandeperioden omfatta minst tre hektar ersättningsberättigande åkermark. Ett åtagande om ekologisk fruktodling ska omfatta minst 0,5 hektar ersättningsberättigande åkermark.

Ett villkor för att ersättning för ekologisk produktion som betalas på basis av ett åtagande som gäller ekologisk husdjursproduktion ska beviljas är att den som ingår ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion också ingår ett åtagande som gäller ekologisk växtproduktion. Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion måste omfatta minst tre djurenheter.

Ett åtagande som avses i 1 mom. kan efter den fem år långa åtagandeperioden förlängas om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning för ekologisk produktion, areal som berättigar till ersättning och överföring av den, finansiering, det maximala ersättningsbeloppet och ersättningsbeloppet per enhet, höjning och sänkning av ersättningsbeloppet per enhet, företrädesordning när åtaganden ingås, djurenheter, beräkning av genomsnittlig djurtäthet och övriga ersättningsvillkor.

9 §

Ersättning för djurens välbefinnande

Ersättning för djurens välbefinnande kan beviljas en jordbrukare som ingår ett åtagande om att genomföra minst en åtgärd som främjar djurens välbefinnande. Ett åtagande ingås för ett år i taget.

Ett villkor för att erhålla ersättning för djurens välbefinnande är att jordbrukaren under hela åtagandeåret i sin besittning på sin gårdsbruksenhet har djur av det djurslag som ligger till grund för ersättningen. Under åtagandeåret ska djurantalet i genomsnitt motsvara åtminstone

- 1) 15 djurenheter, när det är fråga om ersättning som betalas för nötkreatur, eller
- 2) fem djurenheter, när det är fråga om ersättning som betalas för får eller getter.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning, ersättningsbeloppet, finansiering, djurenheter, beräkning av djurenheter, övriga villkor för ersättningen samt om det tekniska genomförandet på en gårdsbruksenhet av åtgärder som omfattas av ersättningen.

10 §

Kompensationsersättning

Kompensationsersättning kan beviljas sådan aktiv jordbrukare som avses i 1 kap. 3 § 19 punkten som iakttar villkoren för ersättningen. Ett villkor för att ersättning ska beviljas är att den som ansöker om ersättning i sin besittning har minst tre hektar jordbruksareal som berättigar till kompensationsersättning.

Nivån på kompensationsersättningen kan sänkas gradvis om gårdsbruksenheten ökar i storlek.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning, areal som berättigar till ersättning och överföring av den, ersättningsperiod, finansiering, gradvis sänkning av ersättningen på basis av gårdsbruksenhetens storlek, det maximala ersättningsbeloppet och ersättningsbeloppet per enhet, höjning och sänkning av ersättningsbeloppet per enhet samt övriga ersättningsvillkor.

11 §

Ersättning för icke-produktiva investeringar

Ersättning för icke-produktiva investeringar kan beviljas till jordbrukare. Ett objekt som är föremål för ersättningen ska vara i sökandens besittning under hela den tid som projektet pågår. Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning för icke-produktiva investeringar, finansiering, ersättningsbelopp och övriga villkor för ersättningen.

3 kap.

Villkor för erhållande av projektstöd

12 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av projektstöd

Projektstöd för företagsverksamhet kan beviljas sökande som har rätt att utöva näring i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1996:47) om rätt att utöva näring och som har fast driftsställe på Åland. Beviljande av projektstöd för företagsverksamhet förutsätter att stödet inte orsakar mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, om företaget endast är verksamt på lokal nivå, inom företagets verksamhetsområde.

En förutsättning för att projektstöd ska beviljas är att den finansiering som behövs för stödet har anvisats i Ålands budget. Innan projektstödet beviljas och betalas ut ska det säkerställas att medlen räcker till.

13 §

Behovet av stöd och projekt- och affärsplan för den åtgärd som stöd söks för

Projektstöd för landsbygdsutveckling är behovsprövat. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att stödet är nödvändigt för den verksamhet som stödet avser och att stödet står i lämplig proportion till omfattningen av den planerade verksamheten. Dessutom krävs att sökanden lägger fram en projektplan för den åtgärd som stödet söks för.

Gällande beviljandet av stöd till företag krävs att företaget bedöms ha förutsättningar att bedriva lönsam verksamhet. Företaget ska lägga fram en redogörelse om sin ekonomiska ställning samt lägga fram en genomförbar affärsplan eller någon annan motsvarande handling. Omfattningen av affärsplanen ska anpassas till omfattningen av affärsverksamheten och de åtgärder som stöd söks för.

Om byggprojekt ingår i den planerade verksamheten enligt 1 eller 2 mom. ska en plan för byggande ingå i projektplanen.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om projektplan för den åtgärd som stöd söks för, om affärsplaners innehåll och varaktighet och krav för hur affärsplanen ska följas, om innehållet i en plan för byggande, samt gällande företagsstöd, krav på företags ekonomiska ställning och lönsamhet.

14 §

Villkor som gäller stödets belopp

Stödet beviljas som en procentuell andel av de godkända kostnaderna för den åtgärd som stöds, eller som ett fast belopp i euro. Om stödet inte täcker de godtagbara kostnaderna för åtgärden krävs att sökanden lägger fram en utredning om hur kostnaderna täcks med annan offentlig eller privat finansiering.

Stöd kan inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det i Europeiska unionens lagstiftning angivna maximibelopp för offentlig finansiering som kan beviljas för en åtgärd som stöds.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om stödnivåer och ~~maxi- och~~ **minimi- och maximibelopp** för stöd som beviljas för olika åtgärder inom de gränser som fastställs i Europeiska unionens lagstiftning.

15 §

Inledande av en åtgärd som stöds

En förutsättning för beviljande av projektstöd är att den åtgärd som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har inkommit till landskapsregeringen. Startstöd till unga jordbrukare kan dock beviljas om stöd har sökts inom 24 månader från det att jordbruket etablerades. Om det är förenligt med Europeiska unionens lagstiftning kan sökanden vidta åtgärder innan ansökan har lämnats in till landskapsregeringen.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om inledande av verksamhet enligt Europeiska unionens lagstiftning innan ansökan om stöd har inkommit till landskapsregeringen, om när verksamheten anses ha inletts i fråga om olika åtgärder och om de allmänna kostnader som berättigar till stöd innan ansökan har inkommit till landskapsregeringen.

16 §

Tillämpning av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd

Vid beviljande av stöd tillämpas det som i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om förutsättningar och begränsningar för beviljande av statligt stöd samt, om stödet har godkänts av Europeiska kommissionen, det som bestäms i kommissionens beslut.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om de regler om statligt stöd som tillämpas och om förutsättningarna för beviljande av statligt stöd och om förfarandet i samband med beviljandet.

17 §

Begränsningar för beviljande av stöd

Projektstöd som avses i denna lag kan inte beviljas, om

1) förutsättningarna för beviljande av stöd har skapats på ett konstlat sätt, i strid med lagens syften och den uppenbara avsikten med arrangemanget har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att uppnå orättmätig ekonomisk vinning,

2) den som ansöker om stöd väsentligen har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga betalningsstörningar, om inte beviljandet av stöd av särskilda skäl anses ändamålsenligt,

3) den som ansöker om stöd är ett företag i svårigheter. Med företag i svårigheter avses ett sådant företag i svårigheter som avses i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-

finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01). Begränsningen tillämpas emellertid inte, om stöd beviljas som stöd av mindre betydelse, eller

4) den som ansöker om stöd är föremål för ett i artikel 1.4 a i gruppundantagsförordningen (EU) 651/2014 avsett betalningskrav på grundval av ett tidigare beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

18 §

Stödmottagare

Projektstöd kan beviljas offentligtliga och privaträttsliga juridiska personer. Projektstöd kan även beviljas företag i vilka näringsidkaren är en fysisk person, konsortier som två eller flera personer har bildat och som brukar eller förvaltar en sådan gårdsbruksenhet som avses i 2 § 2 mom. i inkomstskattelagen för gårdsbruk (FFS 543/1967) samt oskiftade dödsbon. Närmare bestämmelser om stödmottagare av projektstöd finns i 20–26 §§.

19 §

Lokala aktionsgrupper

De lokala aktionsgrupperna ska genomföra lokalt ledd utveckling i enlighet med artikel 31 i den allmänna förordningen och ansvara för skötseln av de uppgifter som avses i artikel 33 i den allmänna förordningen och delta i skötseln av de uppgifter som avses i förordningen om strategiska planer i enlighet med vad som särskilt föreskrivs genom lag.

En lokal aktionsgrupp ska vara en registrerad juridisk person som har tillräckliga verksamhetsmässiga, ekonomiska och administrativa förutsättningar för att sköta de uppgifter som lokala aktionsgrupper har. Medlemmarna i en lokal aktionsgrupp ska bestå av en bred representation av olika lokala aktörer på verksamhetsområdet, och verksamheten i aktionsgruppen ska vara öppen för alla. I styrelsen för en lokal aktionsgrupp ska företrädare för verksamhetsområdets kommuner, privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser samt företrädare för lokalbefolkningen vara jämlikt representerade.

Bestämmelser om det förfarande som de lokala aktionsgrupperna ska iaktta när de sköter sina lagstadgade uppgifter finns i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland och i offentlighetslagen (2021:79) för Åland. På dem som deltar i en lokal aktionsgrupps beslutsfattande och på dem som är anställda vid aktionsgruppen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som föreskrivs för en lokal aktionsgrupp. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (FFS 412/1974).

20 §

Företagsstöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter

Företagsstöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter kan beviljas till livsmedelsföretag såsom fysiska personer (enskild näringsidkare) och privaträttsliga juridiska personer (öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag och andelslag) som bedriver förädling och saluföring av jordbruks- och naturprodukter. Stöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som lyfter ålderspension.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av företagsstöd, stödmottagare, finansiering, stödnivåer, stödberättigande kostnader och övriga villkor för stödet inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

21 §

Investeringsstöd för utveckling av gårdars konkurrenskraft och modernisering av produktionen, inklusive investeringar i bevattning och energi

Stöd för investering inom jordbruk kan beviljas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva jordbruk som sin näring på en gårdsbruksenhet (*lantbruksföretagare*). Dessutom kan stöd beviljas privaträttsliga sammanslutningar av vars delägare eller medlemmar över hälften är fysiska personer och vars syfte är att främja samarbetet mellan delägarna eller medlemmarna i deras produktionsverksamhet inom jordbruket (*sammanslutning av lantbruksföretagare*). Stöd kan även beviljas sammanslutningar som bildats i enlighet med 13 kap. i vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, under förutsättning att merparten av medlemmarna i sammanslutningen är lantbruksföretagare.

En fysisk person ska ha fyllt 18 år när ansökan blir anhängig. Sökanden ska ha tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bestämmanderätten i sammanslutningen innehåsa av en eller flera fysiska personer som har fyllt 18 år och har tillräcklig yrkesskicklighet.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden, i egenskap av ägare eller arrendator, besitter den gårdsbruksenhet som stöds.

Stödet kan beviljas för nödvändiga och skäligen kostnader i samband med investeringar för att stärka företagets eller sammanslutningens konkurrenskraft, för att modernisera dess produktion eller för att främja miljön.

Stödet kan beviljas i form av understöd, räntestöd eller borgen eller som en kombination av dessa.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om krav på yrkesskicklighet, besittning av gårdsbruksenhet, den verksamhet och åtgärder som stöds, åtgärdernas varaktighet, godkännandet av kreditgivare, närmare bestämmelser om räntestöd, godtagbara kostnader, om investeringsstödet nivå och maximibelopp, samt om stödets form och övriga villkor för stödet inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

22 §

Stöd till samarbetsprojekt

Stöd till samarbetsprojekt kan beviljas offentligt rättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser. Stödmottagaren kan också vara ett jordbruksföretag i vilket näringsidkaren är en fysisk person.

Stöd kan beviljas för åtgärder för att öka samarbete mellan aktörer i syfte att utveckla nya produkter, tjänster, praxis, metoder och tekniker inom livsmedelsproduktionen.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräckliga ekonomiska och funktionella resurser för att genomföra åtgärden. Åtgärden ska vara fristående från sökandens normala verksamhet. Sökanden ska presentera en projektplan för åtgärden och resultatet av projektet ska allmänt kunna tillgodogöras.

Inkomsterna av den åtgärd som stöds minskar stödbeloppet.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds, stödtagarna, samarbetsformer, åtgärder som stöds, åtgärdernas varaktighet, uppgifter som ska anges i projektplanen, godtagbara kostnader, om samarbetsstödet nivå och minimi- och maximibelopp, samt om stödets form och övriga villkor inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

23 §

Stöd till utbildning och informationsförmedling

Stöd till utbildning och informationsförmedling kan beviljas offentligt-rättsliga samfund eller privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser för planering och ordnande av informationsförmedling samt av annan utbildning än sådan yrkesutbildning som leder till examen.

Stödet kan beviljas för informationsförmedling och för kortare utbildning som riktar sig till jordbrukare och livsmedelsförädlare och som gynnar livsmedelsklustret, förbättrar konkurrenskraften och miljön.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräckliga ekonomiska och funktionella resurser för att genomföra åtgärden. Åtgärden ska vara fristående från sökandens normala verksamhet. Sökanden ska presentera en projektplan för åtgärden och resultatet av projektet ska allmänt kunna tillgodogöras.

Inkomsterna av den åtgärd som stöds minskar stödbeloppet.

Landskapsgeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser avseende stödets maximibelopp, stötagare, åtgärdens varaktighet, vilka uppgifter som ska anges i projektplanen, typ av utbildning och informationsförmedling som stöds, krav på utbildare, krav på deltagare, stödberättigande kostnader och övriga villkor inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

24 §

Stöd för verksamhet som en lokal aktionsgrupp bedriver för beredning och genomförande av en lokal utvecklingsstrategi

För att fastställa regionala mål och bereda de åtgärder som gäller för dessa ska det utarbetas lokala utvecklingsstrategier i enlighet med artikel 32 i Europaparlamentets och rådets (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. De lokala aktionsgrupperna svarar för utarbetandet av de lokala utvecklingsstrategierna.

En lokal aktionsgrupp kan beviljas verksamhetspenning för kostnader för förvaltning och ledning som avses i artikel 34.1 c i 1 mom. nämnda förordning. Verksamhetspenning betalas som en procentbaserad ersättning på grundval av hur genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin avancerar.

För förberedelser av lokala utvecklingsstrategier kan stöd beviljas för sådana kostnader som avses i artikel 34.1 a i 1 mom. nämnda förordning.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid utarbetande, ändring och godkännande av lokala utvecklingsstrategier samt om strategiernas innehåll och struktur, om förfaranden som gäller verksamhetspenning, bedömning av genomförande samt utbetalning och de uppgifter som förutsätts för utbetalning samt om förfarandena i anslutning till stöd för förberedande åtgärder samt förutsättningarna för beviljande och utbetalning.

25 §

Startstöd för etablering av unga jordbrukare och jordbruksföretag

Startstöd kan beviljas unga jordbrukare som vid ansökningstidpunkten är 40 år eller yngre och som första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare (*ung jordbrukare*). Sökanden ska ha fyllt 18 år när ansökan blir anhängig. Sökanden ska ha tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds. Stötagaren skall uppfylla krav på yrkesskicklighet före utbetalning av hela stödet.

Om sökanden är en sammanslutning ska bestämmanderätten i sammanslutningen utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i 1 mom.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden, i egenskap av ägare eller arrendator, besitter den gårdsbruksenhet som stöds.

Stödet kan beviljas som understöd eller räntestöd för ett lån eller som en kombination av dessa. Startstöd till en ung jordbrukare kan beviljas som lika stora poster eller som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för etableringen eller som en kombination av dessa.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds med startstöd och om förutsättningarna för bestämmanderätt i företaget, godkännande av kreditgivare, närmare bestämmelse om räntestöd, krav på yrkesskicklighet, besittning av lägenhet, åtgärdens varaktighet samt om stödets form och maximibelopp och övriga villkor inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

26 §

Tid för genomförande av åtgärder

En åtgärd som stöds ska i sin helhet genomföras inom den tid för genomförande som bestäms i stödbeslutet. Tiden för genomförandet kan förlängas av godtagbara skäl som inte var kända då beslutet om tidsfristen fattades. I den tid som bestäms för genomförande ska tidsfristen enligt artikel 77 i förordningen om strategiska planer iakttas.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om den tid som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds samt om villkoren för förlängning av tiden för genomförande.

27 §

Villkor för användning av projektstöd

Ett beviljat projektstöd får endast användas för det ändamål som anges i stödbeslutet. En stödmottagare ska utan dröjsmål meddela landskapsregeringen om förändringar som påverkar uppnåendet av de ändamål för vilka ett projektstöd har beviljats, samt om annan förändring som inverkar på det beviljade projektstödet användning.

När landskapslagen (2017:80) om tillämpning på Åland av rikslagar om offentlig upphandling eller Ålands landskapsregeringens beslut (2019:113) gällande vissa upphandlingar för verkställandet av Ålands budget ska tillämpas, ska stödtagaren lägga fram en utredning om att upphandlingen skett i enlighet med dessa bestämmelser. I övriga fall ska kostnader inom projekt som antas överskrida belopp som närmare fastställs i landskapsförordning konkurrensutsättas på det sätt som närmare anges i landskapsförordning.

Mottagarna av företagsstöd ska använda den egendom som är föremål för stöd som beviljats för investering i tre år och mottagarna av övriga projektstöd i fem år från utbetalningen av den sista stödposten. Av särskilda skäl kan en användningstid på högst tio år bestämmas i beslutet om projektstöd.

Verksamhet som är föremål för stöd får inte läggas ned eller väsentligt reduceras före utgången av den tidsfrist som föreskrivs i 3 mom.

Om förutsättningarna för beviljande av projektstöd uppfylls och en del av projektstödet är obetalt, kan det resterande projektstödet överföras för utbetalning till den som projektstödet överförs till om denne uppfyller villkoren för stödmottagare av stödet i fråga och villkoren för beviljande och utbetalning samt tillsyn tillförsäkras genom särskilt avtal.

Som en överlåtelse som strider mot stödbeslutet betraktas inte att objektet för den investering som stöds eller den företagsverksamhet som är föremål för stödet övergår genom arv eller generationsväxling.

28 §

Stödberättigande kostnader

Kostnader är stödberättigande om de är nödvändiga för att genomföra projektet, är skäliga, har uppkommit under den projektperiod som är fastställd i det aktuella stödbeslutet och varorna eller tjänsterna är levererade.

Stödberättigande kostnader ska präglas av kostnadseffektivitet. Om projektet ger upphov till intäkter under projektets gång ska intäkterna redovisas.

Kostnadernas stödberättigande samt redovisningsmetod fastställs i stödbeslutet. Stöd kan utbetalas på basen av resultat av de åtgärder som genomförs i enlighet med fastställd kostnadsmodell eller på basen av projektets faktiska och betalda stödberättigande kostnader.

Stödtagarens ska föra bok över den åtgärd som stöds. Bokföringen ska ordnas så att den är en del av stödtagarens bokföring enligt bokföringslagen (FFS 1336/1997) så att bokföringen över den åtgärd som stöds utan svårigheter kan identifieras. Om stödtagaren är en person som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk, betraktas som tillräcklig bokföring över den åtgärd som stöds det som krävs i fråga om stödtagarens övriga bokföring för att beskattning ska kunna verkställas. Bokföringen ska då ordnas så att kostnaderna för den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras och det bokföringsmaterial som gäller dem ska förvaras så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om stödtagaren inte är bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt, ska bokföringen över den åtgärd som stöds ordnas så att bestämmelserna i bokföringslagen iakttas i tillämpliga delar.

Om det är fråga om stöd som ingår i den strategiska planen som delfinansieras av Europeiska unionen ska det material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att landskapsregeringen betalat ut slutbetalningen av stödet till stödtagaren.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om bedömningen av kostnadernas skälighet, kostnadsmodeller och deras användningsmål inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

4 kap.**Villkor för utbetalning av ersättning och projektstöd för landsbygdens utveckling**

29 §

Allmänna villkor för utbetalning

Ett villkor för att ersättning och projektstöd som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. ska betalas ut är att den som erhåller ersättning eller projektstöd lämnar in en ansökan om utbetalning till landskapsregeringen på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 36 §.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för utbetalning av ersättning och projektstöd och om de grunder som ska användas vid beräkning av den nedre gränsen för ersättning och stöd.

30 §

Villkor för utbetalning av ersättning

En ansökan om utbetalning av ersättning ska lämnas in årligen.

Den minsta skiftesstorlek för vilken ersättningar enligt denna lag kan utbetalas är 0,05 hektar.

Ett villkor för utbetalning av ersättning är att beloppet av den ersättning som ska betalas ut för åtagande- eller ersättningsåret är minst 100 euro per ersättningsmottagare och enskild ersättning.

Ett villkor för att ersättning ska betalas ut är att den administrativa kontrollen som avses i 9 kap. 50 § har utförts i fråga om de kontrollerbara

stöd villkor som hänför sig till ersättningsformerna enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten som är möjliga att kontrollera innan förskott som avses i artikel 44.2 i den horisontella förordningen eller den första posten har betalats ut. Ett ytterligare villkor för att ersättning ska betalas ut är att de preliminära resultaten av den arealmonitorering som avses i 9 kap. 51 § ska vara tillgängliga innan förskottet betalas ut och färdiga innan den första posten betalas ut. Om en gårdsbruksenhet är föremål för tillsyn på plats, ska tillsyner på plats vara slutförd för gårdsbruksenhetens vidkommande innan den första posten betalas ut.

Landskapsregeringen kan besluta närmare om det årliga förfarandet för ansökan om ersättning.

31 §

Villkor för utbetalning av projektstöd

Projektstöd kan betalas ut i en eller flera poster. Som huvudregel betalas projektstöd ut i efterskott efter det att stödtagaren har genomfört de åtgärder för vilka stödet beviljats, uppfyllt eventuella villkor i stödbeslutet samt presenterat en tillräcklig utredning över de utgifter som ligger till grund för ansökan om stödutbetalning. Om den åtgärd som stöds förutsätter att tillstånd utverkas hos en myndighet, är en förutsättning för utbetalning av projektstöd att tillståndet uppvisas före utbetalning av projektstöd.

Projektstöd för samarbetsprojekt, utbildning och informationsförmedling och verksamhetspenning kan betalas ut i förskott om det är motiverat med hänsyn till stödtagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds.

När projektstöd betalas ut utgående från faktiska kostnader, inklusive kalkylerade kostnader, utbetalas högst den i stödbeslutet godkända andelen av de stödberättigande kostnaderna för de åtgärder som genomförts. Kostnaderna ska vara faktiska, verifierbara och slutliga och hänföra sig till de åtgärder som stöds.

När utbetalningen av projektstöd är resultatbaserad, betalas stödet ut i poster som motsvarar genomförandet av de åtgärder som godkänts i stödbeslutet.

Stödtagaren ska i betalningsansökan lägga fram en tillräcklig utredning om eventuell annan offentlig finansiering som beviljats åtgärden samt eventuella inkomster och privat finansiering.

En skälighetsfrist kan sättas ut för inlämnande av betalningsansökan. Tidsfristen räknas från den tidpunkt då stödbeslutet fattades eller, när det är fråga om den sista betalningsansökan i fråga om den åtgärd som stöds, från **genomförandet** av åtgärden löpt ut.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för förskottsutbetalning och om beloppen för stöd som betalas i förskott inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning samt närmare bestämmelser om den tidsfrist som sätts ut för inlämnande av betalningsansökan.

5 kap.

Särskilda bestämmelser om åtaganden och om icke-produktiva investeringar

32 §

Ändring, anpassning och överföring av åtaganden

Ett åtagande som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. 1–5 punkten och 8 § kan ändras under åtagandeperioden. Ett åtagande om ekologisk växtproduktion kan ändras så att det också gäller ekologisk husdjursproduktion. Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion kan ändras så att det gäller enbart ekologisk

växtproduktion, om det antal djurenheter som förutsätts för ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion inte längre uppfylls. Den som erhåller ersättning ska iaktta det ändrade åtagandet tills det ursprungliga åtagandet upphör att gälla.

Den areal som omfattas av ett åtagande som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. 1–4 punkten och 8 § kan under åtagandeperioden ändras utifrån tillsyn, uppdateringar av basskiftesregistret och en ansökan som den som erhåller ersättning har gjort.

Om den som erhåller ersättning överför till någon annan sådan areal som ingår i ett åtagande som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. 1–4 punkten eller i 2 kap. 8 §, får den som mottar arealen fortsätta att iaktta åtagandet eller den del av åtagandet som berör den överförda marken under den återstående åtagandeperioden. Om den som mottar arealen inte fortsätter att iaktta åtagandet, förfaller åtagandet utan att den ersättning som redan har betalats ut återkrävs av den som överförde arealen. Den som erhåller ersättning kan överföra ett åtagande som avses i 2 kap. 9 § eller ett åtagande som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten, om besittningen av hela gårdsbruksenheten samtidigt överförs till någon annan.

Ett åtagande får anpassas på det sätt som anges i artikel 70.7 i förordningen om strategiska planer för att beakta ändringar i den lagstiftning som gäller villkoren för ersättningen i fråga. Om den som erhåller ersättning inte godkänner anpassningen, förfaller åtagandet utan att ersättning som redan har betalats ut återkrävs.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för ändring, överföring och anpassning av ett åtagande.

33 §

Överföring av en rätt enligt ersättningsbeslut för icke-produktiva investeringar

Den rätt till ersättning som följer av ett beslut om ersättning för icke-produktiva investeringar får överföras till någon annan, om villkoren för beviljande av ersättning uppfylls och den som får överföringen uppfyller de förutsättningar som gäller ersättningsmottagare.

34 §

Situationer då åtaganden upphör att gälla

Ett åtagande som avses i 2 kap. 7 och 8 §§ förfaller om arealen eller antalet djur som omfattas av åtagandet inte längre uppfyller villkoren för den minimiareal eller villkoren för det minimiantal djur som krävs.

Ett åtagande kan frånträdas under pågående giltighetsperiod i situationer som innebär sådan force majeure eller sådana exceptionella omständigheter som avses i artikel 3 i den horisontella förordningen.

Landskapsregeringen kan meddela att stödmottagarens åtagande upphör att gälla om stödmottagaren har hemlighållit någon omständighet av väsentlig betydelse med avseende på åtagandet eller lämnat en väsentligen oriktig uppgift om en sådan omständighet, eller om stödmottagaren eller gårdsbruksenhetens senare ägare, till vilken åtagandet har överförts, i väsentlig grad bryter mot åtagandet.

Om ett åtagande upphör att gälla kan den ersättning som betalats ut på basen av åtagandet återkrävas.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för när åtaganden upphör att gälla.

35 §

Förvägran av ersättning

Ersättning enligt denna lag behöver inte beviljas och utbetalas och ett åtagande enligt 2 kap. 7 eller 8 §§ behöver inte godkännas, om förhållanden eller åtgärder, i syfte att få ersättning, har getts en sådan form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte.

Ersättning som har betalats ut på basis av ett åtagande ska återkrävas för hela åtagandeperioden, om de villkor enligt vilka ersättning beviljas inte alls har blivit uppfyllda under hela åtagandeperioden.

Ett nytt åtagande kan inte ingås, om den som erhåller ersättning under pågående åtagandeperiod har frånträtt ett motsvarande åtagande och det inte har gått två år sedan frånträddandet.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förvägran och om uteslutande från ersättningsystemet.

6 kap.**Ansökningsförfarande**

36 §

Ansökan

Ansökan om projektstöd, ansökan om åtagande samt ansökan om utbetalning av ersättning och projektstöd görs elektroniskt i en nättjänst som anvisas av landskapsregeringen. Vad som i denna lag föreskrivs om ansökan om stöd, ansökan om åtagande samt ansökan om utbetalning av ersättning och projektstöd gäller även anmälan som gäller dessa.

Sökanden ansvarar för ansökan som avses i 1 mom. och för att uppgifterna i den är fullständiga och felfria. Om en ansökan gäller en gårdsbruksenhet som innehas av flera än en fysisk eller juridisk person tillsammans, är alla innehavare av gårdsbruksenheten solidariskt ansvariga för ansökan och för att uppgifterna i den är fullständiga och felfria.

Landskapsregeringen får med avvikelse från 1 mom. besluta att en ansökan kan göras på något annat sätt än i det elektroniska systemet, om detta är nödvändigt i och med att verkställigheten av stödsystemet är brådskande eller antalet ansökningar som gäller ett enskilt stödsystem är litet eller av någon annan därmed jämförbar särskild orsak.

Landskapsregeringen kan besluta närmare om ansökans form, om uppgifter som ska fogas till ansökningar och anmälningar som avses i 1 mom. om andra utredningar om sökanden förutsätts lämna in, om tidsfrister för inlämnande av ansökningar, om en tidsfrist för att ändra uppgifter som ingår i en ansökan, om utredningar och bokföringshandlingar som visar att en åtgärd har genomförts samt huruvida utgifterna är faktiska, verifierbara, slutliga och skäligen samt andra utredningar.

37 §

Bedömning av stödansökan av projektstöd

Ansökningar som uppfyller stöd villkoren bedöms på grundval av urvalskriterierna. Innan ansökningen inleds fastställer landskapsregeringen urvalskriterier för projekt efter att ha hört övervakningskommittén för strategiplanen.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om urvalskriterierna och om urvals förfarandet.

38 §

Ansökan om stöd ur finansieringskvoten för en lokal aktionsgrupp

När stöd söks ur en lokal aktionsgrupps finansieringskvot tillämpas bestämmelserna i 6 kap. 36 § om att ansöka om stöd. Den behöriga lokala

aktionsgruppen ska kontrollera att den ansökan som getts in till gruppen uppfyller formkraven för ansökan och yttra sig om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd med hänsyn till målen för den lokala strategin. Den lokala aktionsgruppen ger in stödansökan och sitt yttrande till ~~den~~ landskapsregeringen. Landskapsregeringen kan avvika från den lokala aktionsgruppens yttrande där ansökan förordas endast om beviljande av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen kan utfärda närmare föreskrifter om hur ansökan ska ges till landskapsregeringen samt om behandlingen av ansökan.

39 §

Skyldighet att lämna uppgifter

En sökande ska till landskapsregeringen lämna tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättning och stöd.

Sökanden ska utan dröjsmål skriftligen meddela landskapsregeringen, om ansökan är eller har blivit felaktig.

Sökanden är skyldig att utan dröjsmål skriftligen meddela landskapsregeringen om sådana förändringar i förhållandena som kan påverka ersättnings- eller stödbeloppet eller medföra att ersättningen eller stödet återkrävs eller att utbetalningen avbryts eller inställs.

Ett meddelande om force majeure och exceptionella omständigheter ska skriftligen jämte bevis lämnas till landskapsregeringen inom 15 arbetsdagar efter att det blev möjligt att lämna meddelandet. Den som erhåller ersättning eller stöd eller dess rättsinnehavare är anmälningsskyldig på det sätt som avses ovan.

40 §

Ändring eller återtagande av ansökan om åtagande eller ansökan om ersättning

En ansökan om åtagande eller en ansökan om ersättning kan på sökandes eget initiativ ändras eller återtas helt eller delvis i situationer som avses i artikel 7 i förordningen om ansökningssystem, om det inte av något särskilt skäl som hänför sig till stödsystemet eller verkställigheten av det är behövligt att avgränsa ändringar och återtaganden. Ansökan ändras eller återtas i det system som avses i 36 § 1 mom., om det inte är fråga om en situation enligt 3 mom. i sistnämnda paragraf.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om ändring och återtagande av ansökan samt om avgränsningar som hänför sig till ändring och återtagande av ansökan inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

Landskapsregeringen kan besluta om tidsfrister för ändring eller återtagande av ansökan och om på vilket sätt en ändring eller ett återtagande ska anmälas samt om de uppgifter som ska meddelas i samband med ändring och återtagande.

41 §

Överföring av ansökan om ersättning

En ansökan om ersättning kan överföras på den nya innehavaren av en gårdsbruksenhet i samband med att besittningen av hela gårdsbruksenheten överförs. Gäller den ansökan som ska överföras miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion eller ersättning för djurens välbefinnande som baserar sig på ett åtagande är en förutsättning för att ansökan om ersättning ska kunna överföras att också åtagandet överförs i enlighet med 5 kap. 32 § 3 mom.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av en ansökan och om den sista möjliga tidpunkten för överföring av besittningen av hela gårdsbruksenheten.

Landskapsregeringen kan besluta om de uppgifter som ska ges när ansökan överförs, om formen för anmälan om överföring av ansökan och tidsfristen för att meddela landskapsregeringen.

42 §

Bevarande av handlingar

Sådana handlingar med anknytning till ansökan om och beviljande av projektstöd samt till villkoren för att få projektstöd och som inte lämnas in till landskapsregeringen ska bevaras i enlighet med vad landskapsregeringen fastställer i enlighet med de tidsgränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning för respektive åtgärd.

Sådana handlingar med anknytning till ansökan om och beviljande av ersättning samt till villkoren för att få ersättning och som inte lämnas in till landskapsregeringen ska bevaras under ansökningsåret och de fyra följande kalenderåren. Är det fråga om åtaganden som avses i 2 kap. 7 och 8 §§, ska de ovan avsedda handlingarna bevaras i minst fyra år efter åtagandeperiodens utgång. Är det fråga om handlingar som hänför sig till villkorlighet, ska ovannämnda handlingar bevaras under ansökningsåret och de två följande kalenderåren, om en längre tid för bevarande inte förutsätts i den nationella lagstiftning som villkoret grundar sig på.

Landskapsregeringen får besluta om tidsgränser för bevarandet av de i 1 mom. avsedda handlingarna.

7 kap.

Handläggning av ansökan om ersättning eller projektstöd

43 §

Beslut om beviljande av projektstöd och ersättning

I ett stödbeslut om projektstöd anges beloppet av det beviljade stödet, de stödvillkor som föreskrivs i denna lag samt förutsättningar för betalning och återkrav av stöd. Beslutet ska innehålla de villkor och förutsättningar som anges i Europeiska unionens lagstiftning och som väsentligen och direkt inverkar på användningen och utbetalningen av stödet.

Beslut om ersättning och projektstöd som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till behandlingen av ärendet får undertecknas maskinellt.

44 §

Rättelse

Har sökanden fått ersättning eller stöd till ett mindre belopp än vad denne borde ha fått eller har ersättningen eller stödet utan grund avslagits helt och hållet, får myndigheten trots att beslutet vunnit laga kraft och utan särskild ansökan rätta sitt felaktiga beslut.

45 §

Ränta på ersättning

Om en rättelse som avses i 44 § leder till att sökanden beviljas ersättning eller stöd eller det beviljade ersättnings- eller stödbeloppet höjs eller om ersättning eller stöd som blivit obetalt på grund av ett misstag från myndighetens sida betalas till sökanden, ska på det ersättnings- eller stödbelopp som rättelsen avser eller på det obetalda ersättnings- eller stödbeloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (FFS 633/1982) räknat från den dag då det beslut som ska rättas fattades fram till den dag då rättelsebeslutet fattas. Ränta betalas emellertid inte, om behovet av rättelse har uppstått på grund av sökandens verksamhet.

Om sökande av ändring leder till att sökanden beviljas stöd eller att stödbeloppet höjs, kan på detta belopp betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen räknat från den dag då det överklagbara beslutet fattades fram till den dag då besvärmyndigheten fattar sitt beslut. Besvärmyndigheten beslutar om betalning av ränta.

8 kap. Genomförande av jordbruksrådgivningstjänster

46 §

Ersättning för jordbruksrådgivningstjänster

Ersättning för jordbruksrådgivningstjänster kan beviljas för rådgivning som avses i artiklarna 15 och 78.3 i förordningen om strategiska planer.

Jordbruksrådgivningstjänster ges av rådgivare som godkänts av landskapsregeringen i enlighet med 47 §. Ersättningen betalas till rådgivaren eller, om rådgivaren är anställd hos någon, till rådgivarens arbetsgivare.

En rådgivare ska lämna in en förhandsanmälan om rådgivning till landskapsregeringen. Ett villkor för att ersättning betalas ut är att den som fått rådgivning har bestyrkt att rådgivningstjänsten har genomförts, att en tillräcklig utredning om rådgivningshändelsen och innehållet i den rådgivning som getts lämnas och att ersättningen söks inom en av landskapsregeringen fastställd tidsfrist.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om villkoren för ansökan, beviljande och utbetalning av ersättning, om den förhandsanmälan som avses i 3 mom., tidsfrist för ersättningsansökan, ersättningsbelopp, rådgivningens innehåll, finansieringen och grunderna för bestämmande av ersättningen.

47 §

Förutsättningar för godkännande av rådgivare samt godkännande

En rådgivare ska ha tillräcklig sakkunskap med hänsyn till rådgivningsuppgiftens art och omfattning. Rådgivaren ska dessutom ha sådan utbildning på minst andra stadiet som är lämplig med tanke på det ämnesområde som rådgivningen gäller samt lämplig erfarenhet av rådgivning. Rådgivaren eller, om rådgivaren är i någon annans tjänst, rådgivarens arbetsgivare ska vara införd i det register över mervärdesskattskyldiga som avses i 172 § i mervärdesskattelagen (FFS 1501/1993).

Rådgivarna godkänns med iakttagande av artikel 15 i förordningen om strategiska planer. Ett villkor för godkännande är att rådgivaren uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. Rådgivarna godkänns för viss tid, som löper ut när giltigheten för Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna för 2023–2027 upphör.

Rådgivaren ska upprätthålla och utveckla sådan yrkesskicklighet som jordbruksrådgivningstjänsterna kräver. Rådgivaren ska underrätta landskapsregeringen om sådana betydande förändringar i förhållandena som kan inverka på uppfyllandet av förutsättningarna för godkännande.

48 §

Återkallelse av godkännande

Landskapsregeringen kan återkalla godkännandet av en rådgivare, om rådgivaren inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller av någon annan orsak inte kan anses vara lämplig för sin uppgift på grund av allvarliga eller upprepade fel eller försummelser i sitt förfarande. Innan ett godkännande återkallas ska landskapsregeringen ge rådgivaren en skriftlig anmärkning samt höra honom eller henne.

49 §

Utförande av rådgivningsuppgiften

Den som utför rådgivningsuppgifter handlar under tjänsteansvar. Den som utför rådgivningsuppgifter ska dessutom iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen för landskapet Åland och i offentlighetslagen för Åland. Vid ersättning av skador som uppkommit i samband med utförandet av rådgivningsuppgiften tillämpas skadeståndslagen.

9 kap.**Administrativ kontroll och arealmonitorering av arealbaserade åtgärder för landsbygdens utveckling**

50 §

Administrativ kontroll och korskontroller

Vid en administrativ kontroll kontrolleras det att alla uppgifter i ansökan om ersättning som utgör förutsättningar för ansökningen har uppgetts och att de är korrekta. Administrativa kontroller kan, utöver den systematiska kontroll av alla ansökningar som gäller alla omständigheter som det är möjligt och ändamålsenligt att kontrollera genom administrativa kontroller, också riktas till någon del av stödvillkoren på basis av ett urval som landskapsregeringen har fastställt.

Resultatet av de korskontroller som görs av uppgifter i informationssystemen kan sändas till sökanden på elektronisk väg.

Om det vid en administrativ kontroll upptäcks ett fel i ansökningsuppgifterna, underrättas sökanden om felet på elektronisk väg och sökanden kan korrigera det upptäckta felet före en av landskapsregeringen utsatt tidpunkt. Fel kan dock korrigeras bara i det fallet att det är möjligt enligt artikel 7 i förordningen om ansökningssystem. Om en sökande inte vidtar avhjälpande åtgärder eller om den administrativa kontrollen utförs efter den tidpunkt som avses i detta moment, beaktas resultatet av den administrativa kontrollen när stödbeloppet bestäms eller påföljder påförs. Vid korskontroller som hänför sig till uppdateringar av basskiftesregistret till följd av nya flygfotografier är det dock inte möjligt att korrigera fel.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om administrativa kontroller och utförandet av dem samt om hur de inverkar på det stödbelopp som ska betalas ut.

51 §

Arealmonitorering

Arealmonitorering och fotografier som innehåller geografisk information och som enligt artikel 11 i förordningen om ansökningssystem kan jämföras med arealmonitorering används för att säkerställa att avkastnings- och resultatrapporteringen är korrekt i enlighet med artikel 70 i den horisontella förordningen. Landskapsregeringen utför arealmonitorering inom landskapets lagstiftningsbehörighet, om inte uppgiften med stöd av 32 § i självstyrelselagen genom överenskommelseförordning överförs på en riksmyndighet.

När arealmonitorering och fotografier som innehåller geografisk information används ska det tillämpas ett förfarande som inte äventyrar en persons rättigheter eller skyddet för privatlivet eller något annat integritetsskydd, i enlighet med vad som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och i landskapslagen (2019:9) om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

Om det som uppgetts i stödansökan inte motsvarar resultatet av arealmonitoreringen, sänds till sökanden en elektronisk utredningsbegäran och sökanden ges möjlighet att inom den tid som satts ut i utredningsbegäran vidta avhjälpande åtgärder eller lämna in tillräcklig utredning om att stödvillkoren

har följts. Om en sökande inte vidtar avhjälpande åtgärder inom den tid som landskapsregeringen har satt ut, beaktas resultatet av arealmonitoreringen när stödbeloppet bestäms eller påföljder påförs. Avhjälpande åtgärder kan emellertid inte vidtas efter den tidpunkt som avses i artikel 7.1 a i förordningen om ansökningssystem.

Landskapsregeringen kan på administrativ väg bedöma inlämnade utredningar eller av särskilda skäl genomföra besök på plats för att säkerställa resultatet av arealmonitoreringen. Dessutom kan sökanden eller skiften väljas ut genom ett sampel med anknytning till arealmonitoreringen för uppföljning av vissa stödvillkor.

De observationer som gjorts vid den kvalitetsbedömning av arealmonitoreringen som avses i artikel 5 i förordningen om kvalitetsbedömning sänds elektroniskt till stödsökanden i en nättjänst och stödsökanden kan korrigera sin ansökan på det sätt som föreskrivs i artikel 7 i förordningen om ansökningssystem.

Landskapsregeringen kan inom landskapets lagstiftningsbehörighet genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid arealmonitorering, det material som ska användas, klassificering av materialet, kontrollbesök i terrängen samt hur resultaten av arealmonitoreringen inverkar på andra stöd.

Landskapsregeringen kan besluta om tidsfrister och sättet att lämna in utredning samt om sättet att genomföra avhjälpande åtgärder och om metoderna i fråga om sådana åtgärder.

10 kap. Tillsyn

52 §

Kapitlets tillämpningsområde

Bestämmelserna i 53–56 §§ och i 60 § i detta kapitel tillämpas enbart på tillsyn av ersättningsärenden.

53 §

Tillsyn på plats

Vid tillsyn på plats kontrolleras att uppgifterna i sökandens ansökan om ersättning stämmer samt att de stödberättigandekriterier och till ersättningen anknytande basnivåer som hänför sig till den ersättning som är föremål för tillsyn har följts. Dessutom kontrolleras att de villkorlighetskrav som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet har uppfyllts.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om tillsynen av villkoren för erhållande av ersättning, om minimiantalet kontroller och urvalet, förfarandet vid tillsynen, kontrollen av djurantalen, bestämmandet av de yttre och inre gränserna för bas- och jordbruksskiften, mätmetoden, mätsätten, mätnoggrannheten samt toleransen.

54 §

Utvidgad tillsyn

Om det i samband med den i denna lag avsedda tillsynen eller någon annan tillsyn upptäcks eller den myndighet som utför tillsynen får kännedom om ett fel eller en försummelse som gäller förutsättningarna för beviljande av ersättning enligt denna lag eller ett fel eller en försummelse som gäller villkorligheten, ska tillsynen utvidgas till tillsyn av ersättning enligt denna lag eller till tillsyn av villkorligheten.

Om myndigheten annars får kännedom om ett fel eller en försummelse som gäller förutsättningarna för beviljande av ersättning eller villkorligheten eller om myndigheten annars anser det vara behövligt, får myndigheten

oberoende av resultaten av det urval som avses i Europeiska unionens lagstiftning utföra inspektion hos sökanden.

Kommer ett fel eller en försummelse till en myndighets kännedom i en i 1 eller 2 mom. avsedd situation och myndigheten inte har behörighet att utöva tillsyn över ersättning eller villkorlighet, ska den behöriga tillsynsmyndigheten underrättas om saken.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om utvidgad tillsyn.

55 §

Användning av nya tekniker vid tillsyn

Arealmonitorering som avses i 9 kap. 51 §, fotografier som innehåller grafisk information och obemannade luftfarkoster får användas vid tillsyn av villkoren för erhållande av ersättning och till ersättningen anknyttande basnivåer. Arealmonitorering får även användas som i artikel 83 i den horisontella förordningen avsett kontrollsystem för villkorlighet. På arealmonitorering tillämpas vad som föreskrivs i 9 kap. 51 §.

När nya tekniker som avses i 1 mom. används vid tillsyn ska ett förfarande tillämpas som inte äventyrar en persons rättigheter, skydd för privatlivet eller något annat integritetsskydd i enlighet med vad som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och i landskapslagen om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen. Om en obemannad luftfarkost används vid tillsynen har den myndighet som handlar under tjänsteansvar rätt att använda luftfarkosten vid tillsyn.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning inom landskapets lagstiftningsbehörighet utfärda närmare bestämmelser om arealmonitorering vid tillsyn, tillsyn över villkor som inte är föremål för arealmonitorering, användning av nya tekniker och det tekniska utförandet av arealmonitorering.

56 §

Inspektion hos ersättningssökande eller ersättningsmottagare

Den myndighet som utövar tillsynen har rätt att utföra inspektioner hos dem som ansöker om ersättning och hos dem som erhåller ersättning i syfte att kontrollera och utöva tillsyn över ersättning enligt denna lag och villkorlighetskrav.

Den myndighet som utövar tillsynen eller utför inspektionen har rätt att i den omfattning som tillsyns- eller inspektionsuppdraget kräver inspektera sökandens bokföring, jordbruks- och trädgårdsprodukter, djur, foder och livsmedel, produktionsförhållanden, produktionsbyggnader och produktionsanläggningar, förädlingsanläggningar, lager, anordningar, transportutrustning, odlingar, betesmarker, landskapselement och sådana områden utanför åker som ingår i åtaganden som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. 3 och 4 punkten samt andra förutsättningar för beviljande och utbetalning av ersättning. Inspektion får dock inte utföras i lokaler som används för permanent boende.

Den myndighet som utövar tillsynen eller utför inspektionen har rätt att för utförandet av sina uppgifter ta upp ljud eller bild med iakttagande av ett förfarande som inte äventyrar en persons rättigheter eller skyddet för privatlivet eller något annat integritetsskydd, i enlighet med vad som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och i landskapslagen om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

57 §

Inspektion gällande projektstöd

Tillsynsmyndigheten har rätt att förrätta inspektion hos stödtagare av projektstöd i syfte att tillsyna att förutsättningar och villkor för beviljande, utbetalning och användning av stöd iaktas.

Vid inspektion har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stödet och granska dessa samt granska stödtagarens omständigheter, informationssystem och handlingar. Inspektion får dock inte utföras i lokaler som används för boende av permanent natur.

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Närmare bestämmelser om revisorer som anlitas som sakkunniga vid inspektioner finns i 59 §.

En inspektionsberättelse ska göras upp över inspektionen i enlighet med bestämmelserna i 34 § 2 mom. i förvaltningslagen för landskapet Åland.

Den som utför inspektionen har rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för inspektionen.

58 §

Myndighetens rätt att få upplysningar

Myndigheten som utövar tillsyn har rätt att få för tillsynen behövliga handlingar och uppgifter av sökanden eller dennes företrädare. Med handlingar avses även material som skapats eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat sätt. De som ansöker om ersättning ska tillåta att det tas prover i den omfattning en inspektion förutsätter. Material och prover ska överlätas utan ersättning.

Sökanden eller dennes företrädare ska på begäran av myndigheten lämna behövlig hjälp under tillsynen.

Stödtagare av projektstöd är skyldiga att på begäran till landskapsregeringen lämna utredningar och övervakningsuppgifter om hur den åtgärd som stöds framskrider samt vilka effekterna av den är.

Om stödtagaren av projektstöd är misstänkt vid en förundersökning eller står åtalad för ett brott och stödtagaren till tillsynsmyndigheten överlämnar uppgifter enligt 3 mom. eller 4 mom. om omständigheter som misstanken eller åtalet grundar sig på, får tillsynsmyndigheten inte utan stödtagarens samtycke överläta uppgifterna till polis- eller åklagarmyndigheterna.

59 §

Sakkunniga som anlitas vid inspektioner

Vid en inspektion kan en revisor som avses i revisionslagen (FFS 1141/2015) anlitas, om ett behörigt utförande av inspektionen förutsätter det. En revisions sammanslutning ska utse en ansvarig revisor för inspektionen. Vid utförande av inspektionsuppdrag tillämpas förvaltningslagen för landskapet Åland och offentlighetslagen för Åland. På revisorer som utför inspektionsuppdrag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skador som orsakats i samband med utförande av inspektionsuppdrag tillämpas skadeståndslagen.

60 §

Meddelande om tillsyn som gäller ersättning

En sökande eller dennes företrädare kan, om detta inte inverkar på tillsynens syfte eller effekt, meddelas i förväg om tillsyn på plats:

- a) högst 48 timmar i förväg när det gäller djurövervakning på plats,
- b) högst 14 dygn i förväg när det gäller annan tillsyn på plats.

Sökanden ska i samband med meddelandet om tillsyn på plats eller senast i samband med själva tillsynen informeras om ~~att~~ en luftfarkost används vid tillsynen.

61 §

Förfarandet vid tillsynen

Personer som utför tillsynsuppdrag ska ha ett tjänstekort eller en handling som landskapsregeringen utfärdar och som intygar rätten till insyn, och tjänstekortet eller handlingen ska på begäran visas för sökanden eller dennes företrädare i samband med tillsynen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att vid behov få handräckning vid fullgörandet av inspektion så som föreskrivs i 9 kap. 1 § i polislagen (FFS 872/2011), tillämplig på Åland genom landskapslagen (2021:12) om tillämpning på Åland av polislagen.

Resultatet gällande tillsyn av ansökningar om ersättning, där de observationer som gjorts anges, ska tillställas sökanden. Informationen kan sändas till sökanden elektroniskt i den nättjänst som avses i 6 kap. 36 §. Sökanden ska ges tillfälle att foga sina kommentarer till tillsynsresultatet i nättjänsten.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om de omständigheter som ska framgå av tillsynsresultatet gällande ersättningsärenden.

11 kap.**Sänkning av ersättning samt påföljder**

62 §

Påföljder vid försenad ansökan om ersättning

Om en ansökan om ersättning som hör till det integrerade administrations- och kontrollsystem som avses i artikel 65 i den horisontella förordningen lämnas in försenad, sänks beloppet av den ersättning som ska beviljas med en procent för varje arbetsdag som ansökan är försenad. Förseningspåföljder tillämpas dock inte i situationer enligt artikel 3 i den horisontella förordningen. Ersättning beviljas inte, om ansökan är mer än sju kalenderdagar försenad.

63 §

Allmänna grunder för sänkning av ersättning

Ersättning beviljas inte och den ersättning som ska beviljas minskas, om en sökande inte uppfyller villkoren för att vara berättigad till ersättning eller om en sökande inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av ersättningen eller om sökanden inte fullgör andra skyldigheter som hänför sig till ersättningen. Ersättningen minskas också om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Ersättning beviljas inte, om den som mottar ersättning helt eller delvis hindrar genomförandet av en inspektion, ett kontrollbesök, ett administrativt kontrollbesök eller tillsyn på plats som hänför sig till ersättningen. Om tillsyn som gäller villkorlighet hindras blir följden att sökandens ansökningar inom tillämpningsområdet för villkorlighet avslås.

64 §

Minskningar och påföljder i fråga om arealbaserade ersättningar

Om den areal för vilken arealbaserade ersättningar har sökts är större än den areal som har godkänts vid tillsyn på plats, vid administrativ kontroll, vid arealmonitorering eller genom någon annan metod, sänks den ersättning som ska beviljas enligt växtartsgrupp så att sänkningen ökar när den proportionella skillnaden mellan den ansökta och den godkända arealen blir större. Ersättningen kan sänkas, om inte all jordbruksmark som sökanden besitter har uppgetts i ansökan.

Har andra villkor för att få ersättning än de till arealen anknyttande villkor som avses i 1 mom. inte följts, ökar sänkningen av ersättningen utgående

från försummelsens allvar, omfattning, varaktighet och upprepning. Är det fråga om en allvarlig försummelse av ett villkor för erhållande av ersättning, förvägras ersättningen för stödåtgärden när det gäller ansökningsåret och det följande året.

Om ersättning som betalas på basen av arealen minskas utgående från skillnaden mellan den ansökta arealen i sökandens ansökan om ersättning och skiftets senaste digitaliserade areal, kan minskningen göras utan särskild utredning, om ersättningen till följd av arealskillnaden minskas utan påföljd.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om grunderna för sänkning av arealbaserade ersättningar, beräkningen av minskningar och påföljder, växtartsgrupperna, den påföljds-skala som ska tillämpas i fråga om arealerna samt minskningar och påföljder i fråga om villkoren för erhållande av ersättning.

65 §

Minskningar och påföljder i fråga om djurbaserade stöd

Om det vid en administrativ kontroll eller vid tillsyn på plats konstateras att en gårdsbruksenhet har färre ersättningsberättigande djur eller djurenheter än vad som sökanden har uppgett i sin ansökan, sänks den ersättning som ska beviljas enligt djurgrupp på basis av skillnaden mellan det ansökta och det vid tillsynen konstaterade djurantalet så att sänkningen ökar när den proportionella skillnaden mellan det ansökta och det konstaterade djurantalet blir större.

Har andra villkor för att erhålla ersättning än de till djurantalet anknyttande villkor som avses i 1 mom. inte följts, ökar sänkningen utgående från försummelsens allvar, omfattning, varaktighet och upprepning. Är det fråga om en allvarlig försummelse av ett villkor för erhållande av ersättning, förvägras ersättningen för stödåtgärden när det gäller ansökningsåret och det följande året.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om grunderna för minskning av djurbaserade ersättningar, beräkningen av minskningar och påföljder, djurgrupperna, den påföljds-skala som ska tillämpas i fråga om djurantalet samt minskningar och påföljder i fråga om stöd villkor.

66 §

Påföljder vid försummelse att iaktta villkorlighetskraven

Påföljder som föranleds av försummelse att iaktta villkorlighetskraven påförs i enlighet med artikel 85 i den horisontella förordningen och kapitel III i förordningen om kvalitetsbedömning.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om fastställande och beräkning av påföljder inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning.

67 §

Förvägran av ersättning i situationer där djurhållningsförbud har meddelats

Om den som ansöker om ersättning eller erhåller ersättning eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet tillsammans med denne har meddelats djurhållningsförbud enligt 60 § i djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland, och djurhållningsförbudet helt eller delvis grundar sig på ett brott enligt 58, 59, 59a eller 59b §§ i djurskyddslagen, ska ersättning som grundar sig på djurhållning inte beviljas eller betalas ut för den djurart som omfattas av förbudet för de ersättningsår eller de åtagandeår under vilka det brott eller den förseelse som ledde till djurhållningsförbudet begicks. I denna paragraf avses med familjemedlem jordbrukarens make, alltså äkta make eller personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden i enlighet med

7 § 3 mom. i inkomstskattelagen samt en person som lever varaktigt i jordbrukarens hushåll och som är släkt med jordbrukaren eller med jordbrukarens make i rakt upp eller nedstigande led eller som är make till en sådan person.

Om den som ansöker om ersättning eller erhåller ersättning eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet tillsammans med denne har meddelats djurhållningsförbud ska ersättning som grundar sig på djurhållning inte beviljas eller betalas ut för den djurart som omfattas av förbudet för den tid då djurhållningsförbudet gäller och inte heller för tiden mellan gärningsåret och den tidpunkt då den lagakraftvunna domen meddelades. Ersättning som redan har betalats ut ska återkrävas.

68 §

Ordningsföljd vid beräkning av minskningar av ersättning och påföljder

Påföljder i fråga om beloppet av ersättning som beviljas enligt denna lag ska beräknas i följande ordning:

- 1) minskningar och påföljder som föranleds av fel som gäller arealen eller djurantalet,
- 2) minskningar och påföljder som föranleds av försummelse att iaktta villkoren för erhållande av ersättning,
- 3) minskningar och påföljder som föranleds av att ansökan lämnats in försenad,
- 4) påföljder som föranleds av att jordbruksareal inte har anmälts, och
- 5) påföljder som föranleds av att villkorlighetskrav har försummats.

Vid beräkning av minskningarnas och påföljdernas storlek beräknas påföljden utgående från det belopp som återstår efter en minskning som har gjorts med iakttagande av den ordningsföljd som anges i 1 mom.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om den exaktare ordningsföljden vid beräkning av påföljder.

69 §

Minskningar och påföljder gällande icke-produktiv investering

Om det vid ett administrativt kontrollbesök eller vid tillsyn på plats upptäcks att en icke-produktiv investering inte har genomförts i enlighet med landskapsregeringens ersättningsbeslut eller att ersättningsökanden har uppgett kostnader som inte berättigar till ersättning, betalas ersättning inte, eller minskas, varvid försummelsens allvar, omfattning, varaktighet och uppreppning beaktas.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning gällande icke-produktiva investeringar utfärda närmare bestämmelser om grunderna för sänkning av ersättning och om beräkningen av minskningar och påföljder.

70 §

Undantag i fråga om påförande av påföljder

Påföljder påförs inte i situationer som avses i artikel 59.5 andra stycket a, b och c eller artikel 84.2 c i den horisontella förordningen eller i andra därmed jämförbara situationer.

Påföljder i fråga om ersättningar påförs inte heller, om sökanden med anledning av en uppmaning att avhjälpa situationen som avses i 9 kap. 50 § eller 51 § har avhjälpt situationen till alla delar eller gett in tillräcklig utredning om att stöd villkoren har följts.

71 §

Annan tillämplig lagstiftning

I samband med minskningar och påföljder som beror på fel med anknytning till ersättning som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen

och villkorlighet tillämpas dessutom vad som föreskrivs i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen samt budgetförordningen.

12 kap.

Återbetalning, upphörande med utbetalning samt återkrav av ersättning och stöd

72 §

Återbetalning av ersättning och stöd, upphörande med utbetalning samt allmänna bestämmelser om återkrav av ersättning och stöd

En ersättnings- eller stödmottagare ska utan dröjsmål återbetala en ersättning eller ett stöd eller en del av det som denne fått felaktigt till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Ersättnings- eller stödmottagaren ska betala tillbaka en ersättning eller ett stöd eller en del av det också när det inte kan användas på det sätt som krävs enligt ersättnings- eller stödbeslutet.

Utbetalning av ersättning eller stöd ska avbrytas och ersättningen eller stödet återkrävas om

- 1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen eller stödet inte har uppfyllts,
- 2) villkoren för erhållande av ersättningen eller stödet inte har följts,
- 3) den som mottar ersättning eller stöd har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen eller stödet,
- 4) den som mottar ersättning eller stöd hindrar genomförandet av en inspektion,
- 5) Europeiska unionens lagstiftning om ersättningen eller stödet kräver det,
- 6) en mottagare av projektstöd har försatts i konkurs innan den tidsfrist som avses i 3 kap. 27 § löpt ut och det i stödtagarens verksamhet har begåtts ett sådant gäldenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen (FFS 39/1889).

Om ersättning eller stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för betalningen av ersättningen eller stödet som återkrävs.

Ett ersättningsbelopp som uppgår till högst 100 euro exklusive räntor behöver inte återkrävas. Gällande återkrav av stöd kan landskapsregeringen genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om belopp under vilket stöd inte återkrävs.

Bestämmelser om återkrav av ersättning och stöd som helt eller delvis finansierats av Europeiska unionen och beräkning av det belopp som ska återkrävas finns dessutom i den horisontella förordningen, förordningen om ekonomisk förvaltning, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen och budgetförordningen.

73 §

Återkrav av stöd

Projektstöd som betalats ut felaktigt eller utan grund ska återkrävas, om stödmottagaren har överlåtit eller avslutat den verksamhet som är föremål för stödet eller objektet för den investering som stöds innan tidsfristen enligt 3 kap. 27 § har löpt ut.

74 §

Dröjsmålsränta på det belopp som återkrävs

På belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen. Räntan beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när återbetalningen sker eller, om det belopp

som återkrävs dras av från en post som ska utbetalas senare, när avdraget görs.

75 §

Avstående från återkrav

Man kan helt eller delvis avstå från att återkräva ersättning eller stöd som betalats ut felaktigt eller utan grund eller att ta ut den ränta som ska betalas på beloppet, om det som en helhet betraktat med hänsyn till ersättnings- eller stödmottagarens omständigheter och verksamhet skulle vara oskäligt att återkräva det fulla beloppet. Återkravet och indrivningen av ränta ska dock ske till fullt belopp, om Europeiska unionens lagstiftning om stöd som i sin helhet eller delvis finansieras av Europeiska unionen eller i sin helhet finansieras med nationella medel kräver det.

76 §

Förfaranden vid återkrav

I beslut om återkrav ska anges det belopp som återkrävs samt förfallodagen för betalningen av det.

Ett beslut om återkrav ska fattas utan obefogat dröjsmål efter det att landskapsregeringen har fått vetskap om grunden för återkravet och inom tio år från det att stödet eller ersättningen eller den sista posten av det har betalats.

Det belopp som ska återkrävas plus ränta kan tas ut genom att det dras av från ett annat stöd eller en annan ersättning enligt denna lag som ska betalas till samma ersättnings- eller stödmottagare.

Beslutet om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. En återkravsfordran preskriberas fem år efter ingången av året efter det år då beslutet om återkrav vann laga kraft. På verkställande av beslutet tillämpas i övrigt lagen om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007).

13 kap.

Särskilda bestämmelser

77 §

Myndighets rätt att få uppgifter

Landskapsregeringen har rätt att av den som erhåller ersättning få de utredningar och den uppföljningsinformation som avses i artikel 7 i förordningen om strategiska planer och bilaga I till den förordningen och som behövs för uppföljning av ersättningarna och för bedömning av effekten av dem.

Landskapsregeringen har rätt att utan hinder av bestämmelser om sekretess i offentlighetslagen för Åland till behörig riksmyndighet lämna sekretessbelagda uppgifter för vidarebefordran till berörd institution inom den Europeiska unionen, om det behövs för tillsynen och uppföljningen av att Europeiska unionens bestämmelser har iakttagits vid den Europeiska unionens medfinansiering.

Landskapsregeringen kan besluta om vilket innehåll utredningar och uppföljningsinformation i 1 mom. ska ha.

78 §

Beviljande av stöd för jordbruks- och företagsverksamhet under exceptionella förhållanden

I samband med mycket exceptionella omständigheter som på ett märkbart sätt plötsligt och oförutsebart orsakar betydande förändringar i jordbrukares eller företags verksamhetsmiljö och verksamhetsförutsättningar, kan

livsdugliga verksamheter beviljas stöd för att stödja och anpassa verksamheten samt för att trygga likviditeten.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om stöd och om stödets användningsändamål i samband med sådana omständigheter som anges i 1 mom.

79 §

Tekniskt bistånd

Tekniskt bistånd enligt artikel 125 i förordningen om strategiska planer kan användas för åtgärder vid Ålands landskapsregering.

Landskapsregeringen fastställer en dispositionsplan för det tekniska biståndet.

80 §

Annan lagstiftning

Om inte annat särskilt föreskrivs i denna lag finns bestämmelser om

1) förfaranden i förvaltningsärenden i förvaltningslagen för landskapet Åland,

2) allmänna villkor för stöd i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti,

3) bestämmelser om offentlighet och sekretess i myndighetshandlingar i offentlighetslagen för Åland.

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (FFS 13/2003) ska i tillämpliga delar tillämpas vid ärendehantering enligt denna lag.

81 §

Ändringssökande

En skriftlig begäran om rättelse av ett beslut kan ställas till landskapsregeringen inom 21 dagar efter det att beslutet har mottagits. Av ett rättelseyrkande ska framgå vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på.

Ett besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut med anledning av ett rättelseyrkande får anföras hos Ålands förvaltningsdomstol.

82 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (2016:29) om finansiering av landsbygdsnäringsar.

83 §

Övergångsbestämmelser

De förordningar som landskapsregeringen har utfärdat med stöd av landskapslagen (2016:29) om finansiering av landsbygdsnäringsar fortsätter att gälla tills något annat föreskrivs.

På ansökningar och tillsynsuppgifter som är anhängiga före denna lag träder i kraft samt på ersättningar och stöd som beviljats före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Beslut om godkännande av rådgivare utfärdade av landskapsregeringen fortsätter att gälla.

Mariehamn den 12 januari 2023

Ordförande

Jörgen Pettersson

Sekreterare

Sten Eriksson